

שה במבט אדיש, כאילו אינו זוכר אותה. כאשר הזכירו את שמה של מכה ותיקה אחרת, מתקופת העיירה, הפטיר: "מה, היא עוד חיה?"

שיסע אותו השייגין הזקן, דויד הכהן, בנגילו: "כולנו פה עוד חיים!"

מישהו בקהל, שנדהם מאדישתו הטוטא-לית של גיבורי-הערב שאל: "מה מזין לך?" השיב לו יודע-דבר: "נשים צעירות, רק נשים צעירות, אבל אי-אפשר לדבר על זה עכשיו. אשתו כאן."

במילחמת-העולם הראשונה היה עם אביו בפראנקפורט בגרמניה, כנתיף-אייב הוגלה לעיירה קטנה. איך נחלץ משם? לגולדמן הצעיר היתה המצאה גאונית. הוא הציע למישרדי-החוץ הגרמני להקים מחלקה יהודית, כדי לרכוש את לב היהודים בעולם. התעצה נתקבלה, גולדמן הוזמן ברוב כבוד לברלין, יצא בשליחות גרמניה כשבכיסו דרוזן רוסים ודרכון גרמני.

שמירה

בחדר-המיטות

ב יקור ראשון בארץ ב-1913, כסטיר דנט. אחרי המילחמה ביקר לא פעם בארץ, התארח אצל אביו של לובה אליאב. הסוחר ליפשיץ, ברחוב אלנבי, "פעם בחצי

אליים גולדמן, שנישאה לנחום ב-1934, כאשר נמלט במיקרה מגרמניה הנאצית, עוב מעצרו כבוגד. התמונה מימין צולמה ב-1930, וזו משמאל השבוע, כאשר האזינה

השילומים מגרמניה. גולדמן כימעט המ-ציא אותם, והוא תרם את התרומה המכרעת להשגתם. אורח-מפתיע: ח"כ דוב שילנסקי, האיש שהביא פצצה למישרדי-החוץ כמחאה על השילומים, נכנס לאולפן, התחיל לנאום על אי-המוסריות של השילומים. גולדמן לא מתרגש. "אני מבין אותך" השיב בנחת, "טוב שיש אנשים המתייחסים לדברים ברגש, אבל המדינאים צריכים לפעול בלי רגש, ולעשות את המוטל עליהם."

בתקופת השילומים היו אינשים על חיוו. גולדמן היה אריסטוקרטי מדי, מכדי להת-ייחס ברצינות למעשים כה וולגאריים. הוצמד לו שומר-ראש. עתה הובא לאולפן כאורח-מפתיע נוסף. גולדמן לא הכיר אר-תו. האיש הציג את עצמו. "מה קרה לך?" שאל גולדמן, "היית או חצי ממה שאתה עכשיו!"

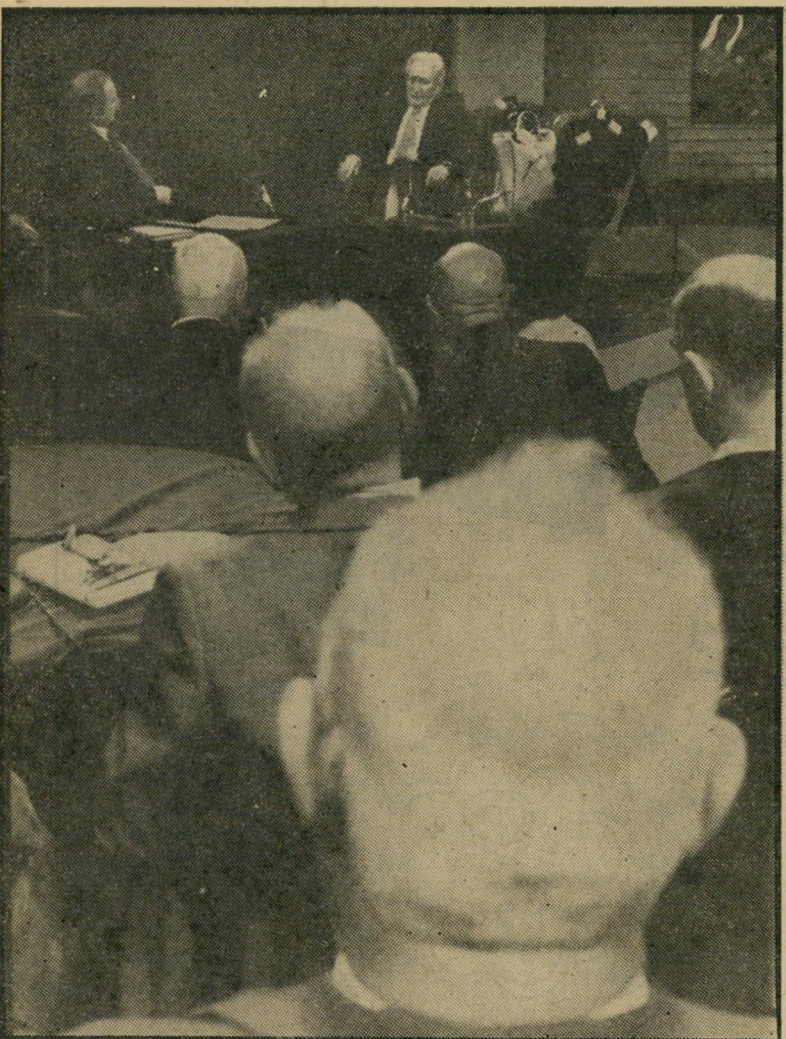
"גם גילי היה או חצי", השיב האיש ה-שמנמן בטוב-לב.

לא שומע. התנהל דו-שיח של חרשים. גולדמן: "תבורך תרומתך לשלום במיורח התיכון..." קרייסקי: "מה? מה?" גולדמן: "אני רוצה להזכיר לך שאנחנו נפגשים באמצע דצמבר..." קרייסקי: "מה? מה?" בדיחות. אנקדוטות. וביניהן: האירועים הגדולים של התקופה. גולדמן היה הלוחם העיקרי למען קבלת תוכנית-החלוקה. הוא דחף את בן-גוריון, דאג לקבלת ההחלטה, נסע לאמריקה כדי לשכנע את ממשלת אר-צותיהברית. אך כאשר באה העת להכריז על הקמת המדינה, יעץ לבן-גוריון לדחות את המועד בחודש, כדי לנצל הזדמנות אחרונה לשכנע את מדינות-ערב להשלים עם ההחלטה. בשיבה המכרעת אמר: "היה זה אסון אם המדינה תקום תוך מילחמה עם הערבים. המילחמה תימשך לנצח." אך בן-גוריון סירב לדחות. "אתה יושב באר-צותיהברית ורואה הכל מרחוק", אמר, "אבל אני יושב כאן" גולדמן, כעת: "הבנתי אתו."

(המשך בעמוד 32)

המנחה יעקוב אגמון קיבל על עצמו להנחות תוכנית זו לנסיון, אינו בטוח אם ימשיך בהנחייתה, העלוה לגזול את כל זמנו. כדי להתכונן לתוכנית, איבד אגמון שיבעה קילוגרמים ממישקלו, וערך מחקר מעמיק של חיי גולדמן.

אוסף הקרחות מרבית המרואיינים היו בני דורו של גולדמן. מול גולדמן ואגמון יושבים, בשורה הראשונה, דויד הכהן וד"ר ארנט סימון, ומאחוריהם: יעקוב צור, ליד גולדמן: אוסף סימלי של מיוזודות.

איש הפצצה ח"כ דוב שילנסקי מסביר לגולדמן מדוע הביא פצצה למישרדי-החוץ, כמחאה על הסכם-השילומים, אשר גולדמן היה אדריכלו. גולדמן לא התרגש, העיר באירוניה שמדינאים צריכים להתעלם מרגשות.

שנה היה נחום גולדמן מופיע אצלנו, נזכר לובה, "איש לבוש הדד. לגבי היה-איש מעולם אחר."

ראשי-השיבה דיברו איש אחר רעוה, כמתוכנן. אבל בחדר-הבקר נכנסה דליה מור, תחקירנית התוכנית, להיסטריה קלה. כל אחד דיבר רבע שעה, תחת שתיים-שלוש דקות. אי-אפשר היה לתת פקודות לקשישים. מיספרייה-החיתון יצטרפו לעבוד. "לקחנה ברשותך, את רשימת הידידים